

YUURO TI YURUTANGA

SEWE

Sewe wi nawa senre

Eburuye senre ti ni, ki sewe ɲa pe maa wi yinri «Salomɔ yuuro ti yurugo,» ko kɔrɔ wo yen fɔ «yurugo ɲga kɪ tanla ma we yuuro ti ni fuun na» nakoma «yuuro ti ni fuun tiyɔŋɔ.» Yenɲele senre seweɛle pele ni, pe maa wi yinri «Salomɔ yurugo,» katugu Eburuye senre ti ni, sewe wi yen na para na kee Salomɔ wo kanɲɔlɔ (1.1).

Ki sewe ɲa, yuuro nakoma lelewe senyogo yuuro ti yen wa wi ni; ti yen na para ndanlawa mba pi yen lefɔŋɲɔ wa naa sumboro wa sɔɔwɔ po senre na. Wagati wa ni, ki leele shyen mbele pe yen ma pe yee ndanla, pe maa para pe yee ni. Wagati wa ni, ki ma cɛn ndee pe ni fuun nunɲba nunɲba pe yen na para pe ye pe ye, nakoma pe yen na para gbogolomɔ woolo pele ni, pe ma yo fɔ: «Zheruzalemu ca sumbonɔ.»

Zhufuye poro na, pe yen naga jate ma yo nunɲbanma mba pi yen Yenɲele lo naa li woolo pe sɔɔwɔ, yuuro ti yen na ko wogo ko nari. Ma si yala, tagafenne poro yen naga jate ma yo ndanlawa mba pi yen Kirisi wo naa wi legilizi woolo pe sɔɔwɔ, ti yen na ko wogo ko nari. Pele yege yen naga jate ma yo ndanlawa gbɔɔ mba pi ma pye naɲa naa jele sɔɔwɔ, ti yen na ko wogo ko nari. Wa ki yuuro ti ni, wɛge yan fɔ ndanlawa senyogo yen ma lara wa kacɛn yaara ta ni, to ti yen tige pire, naa yarifyeenre konaa naniwe. Wagati wa ni, ki ma pye ma ɲgban mbe ya mbe sewe wi kɔɔnlɔ konsara konsara, nakoma mbe lere ɲa wi yen na para sewe wi laga ka ni wi jen. Ko kɪ ti Yenɲele senre seweɛle pe legere ni, lere ɲa wi yen na para pe maa naga senre ti karafɔ wi na.

Sewe wi yen ma kɔɔnlɔ yege ɲga na

Yurugo konɲbanɲga 1.1--2.7
Yurugo shyen wogo 2.8--3.5
Yurugo taanri wogo 3.6--5.1
Yurugo tijere wogo 5.2--6.3
Yurugo kanɲurugo wogo 6.4--8.4
Yurugo kɔɔlɔni wogo 8.5-14

1 ¹Yurugo nga kì tanla ma wε
yuuro ti ni fuun na; Salomɔ wila
ki yɔnlɔɔ.

**Mbele pè pe yεε ndanla
pe baro pyege**

(Sumboro wi senyoro)

²Tanla talitali, tanla talitali na
witige ki lagapyew!

Katugu ma ndanlawa pì tanla
ma wε duven na.

³Ma sinvawa pi nuwɔ pì tanla fɔ
jenɛ!

Ma mεɛ ki yen paa sinmε nuwɔ
taan yen, mba pi nuwɔ
taan pì jaraga lagapyew.

Ko kala na ma yen ma sumbonɔ
pe ndanla.

⁴Na yigi mala taga ma yεε
pungo na, we pinle waa
fee!

Wunlunaja, ye na ni wa ma go
ki ni!

Ti waa nayinmε nii waa yɔɔɔri
ma kala na!

Wɔɔn ndanlawa pi tanwa pi li fɔ
mbe sa wε duven wi na!

Sumbonɔ pe tanga yi ma yen ma
pe ndanla.

⁵Zheruzalemu ca sumbonɔ, na
witige ki yen ma wɔ, εεn
fɔ mi yen ma yɔn,
paa Kedari cenle woolo pe paara
yinre* ti yen,

paa Salomɔ wunluwɔ go ki
yeyɔngɔ tɔnpaara tiyɔnrɔ
ti yen.

⁶Yaga kaa na witige wɔmɔ po
wele,
yɔnlɔ ko kilan witige ki wɔ,
na nɔsepiile nambala pè nawa
ngban na ni,
mala tεɛɛ ma yo mbaa εrezen*
tiire kεere singi.

Εεn fɔ na yeera εrezen tiire kere
mi woro na to singi.

⁷Enhen, mboro na ma yen mala
ndanla, ki yo na kan san!

Ma ma saa nɔɔ yaayoro ti kɔnri,
nari kaan ti maa kaa se
yeri?

Ma ma saa ti yerege se yeri,
mari yaga ti ma wogo
yɔnlɔfugo na?

Na mi kaga jen, mi se sa koro
mbaa yanri la toro ma
pinleyεenle yaayoro
kɔnrifenne pe yaayoro ti
pungo na.

(Simbaala kɔnrifenne pe senyoro)

⁸Mboro na ma yen ma yɔn ma
wε jεεle pe ni fuun pe na,
na ma sigi saga jen,
ma yiri ma yaayoro ti tuuro
tɔnri,
mɔɔ sikapigile ke kɔnri ma
kari ke ni ke saa nii wa
yaayoro kɔnrifenne pe
segbara ti tanla.

(Lefɔnɔɔ wi senyoro)

⁹E, na wɔnlɔnɔɔ jenɛ, mi yen
nɔɔ tiyɔnwɔ pi taanla

shɔnye mbele pe maa Farawɔn*
wi wunluwɔ wotoro wi
tilele pe ni.

¹⁰ Ma yege ki yen ma yɔn wa
nunɔgbogolo ngele mà le
ke sɔɔwɔ,
ma yɔlɔɔ ki yen ma yɔn wa ma
yɔlɔɔ somu wi ni.

(Simbaala kɔnrifenne pe senyoro)

¹¹ We yaa te nunɔgbogolo gbɔn
ma kan,
mbe ke kenlegi kenlegi warifuwe
ni.

(Sumboro wi senyoro)

¹² Mbanla wunlunɔɔa wo naa
wi cɛnyɛɛnɛ pe ta wa
censaga,
a na sinme nuwɔ taan pi nuwɔ
pi nɛɛ jaragi lagapyew.
¹³ Na ndanlaɔ wi yen na yeri
paa nuwɔ taanyaara nda
pe yinri miiri* ti wofolo
yen,
wi yen ma sinle wa na yinɔgele
shyen ke sɔɔwɔ pi ni.

¹⁴ Na ndanlaɔ wi yen na yeri
paa jabi tire nuwɔ taan
yarifyɛɛnɛ shashaga yen,
wa Eni Gedi tɔnmɔ lara ti ɛɛzen
kɛɛɛ ti sɔɔwɔ.

(Lefɔnɔɔ wi senyoro)

¹⁵ E, ma yen ma yɔn, na wɔnɔnɔɔ
jenɔɔ, ma yen ma yɔn!
Ma yenmbigile ke yen ma yɔn
paa jendetuwa yen.

(Sumboro wi senyoro)

¹⁶ Mboro fun na ndanlaɔ, ma
yen ma yɔn, ma kala li
yen mala ndanla ɔɔ jɛɔɔ.
We sinleyaraga ki gbegele ma
yɔn, ki yege cɛnwe pi ni
paa yantipirige yen.

¹⁷ We go ki tiyapaara ti yen
Sɛdiri* tire tiyɔnɔɔ ni,
ki mbogo ki yen sipiresi* tire
tiyɔnɔɔ ni.

2 ¹ Mi wo na, mi yen ma yɔn paa
yarifyɛɛnɛ yen wa Sarɔn
funwa laga falafala ki ni,
mi yen paa masho pɔlɔ
yarifyɛɛnɛ yen, nda
ti ma fi wa yanwira
gbunlundere ti ni.

(Lefɔnɔɔ wi senyoro)

² Yege nɔa na masho pɔlɔ
yarifyɛɛnɛ tiyɔnɔɔ ma
pye wuuro sɔɔwɔ,
pa na wɔnɔnɔɔ jenɔɔ wi yen ma
wa sumbonɔ sanmbala pe
sɔɔwɔ.

(Sumboro wi senyoro)

³ Yege nɔa na pɔmu tige ki ma
pye wa kɔlɔɔ tire ti
sɔɔwɔ,
pa na ndanlaɔ wi yen ma wa
lefɔnmɔlɔ sanmbala pe
sɔɔwɔ.

Ki yen mala ndanla mbaa cɛɛn
wa wi yinme pi ni,
wi tige pire ti yen ma tanla wa
na yɔn.

⁴ Wì ye na ni wa nayinme go ki
ni,
wùu ndanlawa pi tege mala go
ton.

⁵ Ye ɛɛzen* piwara shashara
kan na yeri mbe ka mbe
fannga ta,
ye pomu tige pire kan na yeri
mbe ka mbe fannga le na
yɛɛ ni;
katugu ndanlawa kala lilan tege
yaŋa.

⁶ Wi kamɛŋge ko mbanla go ki
tɔgɔ,
wi kalige ko mbaa na talitali.

(Lefɔŋŋɔ wi senyoro)

⁷ Zheruzalemu ca sumbonɔ, mi
yɛn na ye yɛnri ŋgbanga,
lufaala naa safiile pe mege ni[†],
yaga kanla ndanlafo wi yirige,
yaga kaa yɛn mboo yirige
mbege ta wi faa ki jaa gben.

Lefɔŋŋɔ wi yɛn na paan

(Sumboro wi senyoro)

⁸ Ye wele, na ndanlafo wi magala
lo li.

Wi ŋa wila paan!

Wi yɛn na yɛni wa yanwira ti na,
wi yɛn na yɛni na kanni wa
tinndiye pe na na paan!

⁹ Na ndanlafo wi yɛn ma yɔn paa
lufaa yɛn,

nakoma paa safuwe pyɔ yɛn.
Ye wele, wi yɛn ma yere wa
funwa na, wa we go
mbogo ki pungo na.

Wi yɛn na wele wa fenɛtiri wi ni,
wì yegɛ le na wele wa fenɛtiri
mɛɛ wegele ke ni.

¹⁰ Na ndanlafo wì para na ni ma
yo fo:

«Yiri, na wɔnlɔŋɔ, na
sumboriŋbarawa,
ma pan laga!

¹¹ Wele, were sanga wì toro,
tisara tì yere, tisara tì kari.

¹² Yan yaara ti yɛn na fyɛnwɛ
laga tara ti na;
yuuro kɔsanga wì gbɔn,
ketɛŋgele ke maganɔgala ke yɛn
na yinrigi laga we tara ti
ni.

¹³ Figiye* tire pire kɔŋgbannɔ
ti yɛn na yanlagi makɔ,
ɛɛzen* tiire tì fyɛnwɛ na nuwɔ
taan yinrigi.

Yiri, na wɔnlɔŋɔ, na
sumboriŋbarawa,
ma pan laga!

¹⁴ E, na Jɛndetuwa, mboro ŋa
ma yɛn fo wa waliwere ti
sɔgɔwɔ,
ma yɛn ma lara wa yanwira
were ti ni.

Ki yaga mbɔɔn yegɛ ki yan,
ki yaga mbɔɔn magala li logo,

[†]2.7: Eburuye senɛ ti ni, lufaa mege konaa Yɛnɛle na yaara ti ni fuun ti go na, ki mɛɛ shyɛn ti yerewe pì kari pì yɛɛ kɔɔgɔ; safuwe mege konaa Yɛnɛle na yawa pì ni fuun fo, ki mɛɛ shyɛn ti yerewe pì kari pì yɛɛ kɔɔgɔ. Wa Izirayeli tara kɛɛ ki yeri, kila pye faa, lufaa wo naa safuwe wi ni paa pye ndanlawa pì kacɛn.

katugu ma magala li yen ma
tanla, ma yege ki yen ma
yɔn.»

(Sumboro wi nɔ wi senyoro)

¹⁵ Ye dabaala pe yigi we kan,
ki dabaala tunmɔmbɔlɔ mbele
pe yen na ɛɛzen tiire ti
jogo we,
ma si yala, we ɛɛzen tiire ti
fyenwe.

(Sumboro wi senyoro)

¹⁶ Na ndanlaɔ wi yen na woo,
mi fun mi yen wi woo.
Wi maa wi yaayoro ti kɔnri
tila kaa wa masho pɔlɔ
yarifyɛɛnɛ ti sɔɔwɔ.
¹⁷ Sanni yɔnlɔ ki sa tigi wa,
sanni tire yinme pi sa to tara
mbe kari yege,
ma sɔngɔɔ ma pan na ndanlaɔ;
maa fee maa paan paa lufaa yen,
nakoma paa safuwe pyɔ yen, ɲa
wi yen wa Beteri† yanwira
ti na.

Sumboro wila wɔɔnɔ wɔnlɔ lefɔnɲɔ wi ni

(Sumboro wi senyoro)

3 ¹ Mala ta wa na sinleyaraga ki
na yembiɛ li ni,
ɲa wi yen mala ndanla wa na
kotogo na, mùu lagaja,

maa lagaja ma saa te, mi suu
yan.

² A mì si yiri ma ca ki yanri ma
toro;

ɲa wi yen mala ndanla wa na
kotogo na, a mùu lagaja
wa ca nawa kɔngolo ke ni kɔnaa
wa katoro ti ni.

Mùu lagaja ma saa te, mi suu
yan.

³ Ca ki go sigefenne mbele pe
yen na ca ki mari naga go
singi,

a mì si saa fili pe ni.

A mì si pe yewe ma yo fɔ: «ɲa
wi yen mala ndanla wa na
kotogo na, yoo yan laga
le?»

⁴ Pa mila pe tooro,

a mì si ɲa wi yen mala ndanla
wa na kotogo na wi yan
le teere.

A mì suu yigi kɛɛ na, mi soo wa
naa,

fɔ mbe ka sa ye wi ni wa na nɔ
wi go,

wo ɲa wila se, wa wi go†.

⁵ Zheruzalemu ca sumbonɔ, mi
yen na ye yenri ngbanga,
lufaala naa safiile pe mege ni,
yaga kanla ndanlaɔ wi yirige,
yaga kaa yen mboo yirige,
mbege ta wi faa ki jaa gbɛn.

⁶ Ambɔ wi yen na yinrigi wa
gbinri* wi ni na paan ma,
paa wirige gbɔɔ titɔnlɔɔ yen?

†2.17: Beteri kɔɔ wi mbe ya pye fɔ yanwira nda ti lagala ti yeɛ na nakoma yanwira nda ti tigitigi ma yiriyiri.

†3.4: ɲga ki yo fɔ: Wo ɲa wila se, wa wi go, ki senɛ ti kɔɔ wi mbe ya pye fɔ wo ɲa wila kugbɔ ki lɛ, nakoma wa laga ɲga mbe ya mbe kugbɔ lɛ.

Nuwo taanyaara nda pe yinri
miiri*, naa wusuna nuwo
taan*,

konaa nuwo taanyaara
gbegelefenne pe nuwo
taanyaara ti ni fuun ti
nuwo taan pa yen wi na.

⁷ Ye wele, wunlunana Salomo pe
maa wi lee sinleyaraga
nga na koyi.

Malingbawo kotogofenne nafa
taanri yen maa maga na
tanri,

Izirayeli* malingbawo mbele
pe yen pe pe ni fuun
kotogofenne poro wele.

⁸ Pe ni fuun pe yen tokobiye ni,
pe malaga gbongo ki fongo maga
jen jenge,

pe ni fuun nungba nungba pe
tokobiye pe yen ma pogo
wa pe sengele ke na,

mbaa pe yee go singi
kangbangala ke na
yembine.

⁹ Wunlunana Salomo pe maa wi
lee sinleyaraga nga na,
wila ki gbegele Liban tara tire
tiyoro ni.

¹⁰ Wila ki jegele ke gbegele
warifuwe ni,
ma ki telegesaga ki gbegele te ni,
ma ki censaga ki gbegele
kondoro paraga tiyoro
ni.

Zheruzalemu ca sumbono, pege
nawa pi gbegele, maa
sogo, maa yon ndanlawa
pi kala na.

¹¹ Siyon ca sumbono, ye yiri,
ye pan ye wunlunana
Salomo wi wele,
wunluwo njala li ni wa wi go na!
Lo wi no wila kan wi kan wi
jayire pilige ki na.
Ko pilige ko kila pye wi nayinme
pilige ye.

(Lefono wi senyoro)

4 ¹ E, ma yen ma yon, na
wawonjo, ma yen ma yon
fo jenge!

Ma yengele ke yen ma yon paa
jendetuwaye yen wa ma
gbato wi ngo.

Ma yinzire ti yen ma tonlondono
ma wo paa sikangbelege
yen,

nga ki yen na tinri ma yiri wa
Galaadi tara yanwira ti
na.

² Ma ngangala ke filige pow paa
simbafiile ngbelege yen,
mbele pe pe sire ti wawo pe na,
a pe yiri wa pe wolisaga
na paan;

pe pe ni fuun naa pe waan
yeele,
wa kpe suu woo la.

³ Ma yongbasengele ke yanlaga
ma yon paa mana yenle
yen,

ma yon cenwe pi yen ma yon
ma kangungolo ke ni fuun
nungba nungba ke
yanlaga ma yon paa
girenadi* tige pige
walaga yen,
wa ma gbato wi ngo.

⁴ Ma yɔlɔɔ ki yen ma tɔnlɔ
 ma yɔn, paa wunlunaŋa
 Davidi wi sanŋgazo kiiri
 tiyɔɔn wi yen,
 wo ŋa pè kan maa pye
 malingbɔnyaara tɛgesaga.
 Tugurɔn sigeyaara* waga kele
 (1 000) yen ma yanŋa
 wa wi nawa,
 ti ni fuun ti yen malingbɔɔnlɔ
 kotogofenne woro.

⁵ Ma yinŋgele shyen ke yen
 jɛgele jɛgele ma yɔn paa
 safuwe piile shyen yen,
 ke yen paa lufano piile waanla
 yen,
 mbele pe yen na nii wa masho
 pɔlɔ yarifyeenre ti sɔɔwɔ.

⁶ Sanni tifene li sa yinŋgi
 yɔnlɔkɔɔ,
 sanni yinme pi sa kari,
 mi yaa lugu wa ki nuwɔ
 taanyaara nda pe yinri
 miiri* ti yanwiga ki na,
 mi yaa kari wa ki wusuna nuwɔ
 taan* tipire yanwiga ki
 na.

⁷ Na wɔnlɔnɔ, ma yen ma yɔn fɔ
 jɛŋge,
 tɛgesaga kpɛ woro ma na.

⁸ Yiri wa Liban tara yanwira ti
 na ma pan na kɔɔɔɔ, na
 katogo jɔ,
 yiri wa Liban tara yanwira ti na
 ma pan na kɔɔɔɔ.
 Tigi ma yiri wa Amana yanwira
 ti na, ma pan ma wele,
 tigi ma yiri wa Seniri yanwira ti
 na, ma pan ma wele,

tigi ma yiri wa Erimɔ yanwira ti
 na, ma pan ma wele,
 wa jaraye pe were ti yɔn na,
 wa ki yanwira nda ti yen kameele
 pe larasaga ye.

⁹ E, na jɔnlɔ sumboro, na katogo
 jɔ, ma kala lilan kotogo ki
 yigi.

Naa mɔla wele welesaga nunŋba
 ko cɛ, ma kala lilan
 kotogo ki yigi.

Ma yɔlɔɔ somu tinne nunŋba lo
 cɛ lilan kotogo ki yigi.

¹⁰ Na jɔnlɔ sumboro, na katogo
 jɔ, ma ndanlawa pì tanla
 na ni dɛ;
 ma ndanlawa pì tanla ma we
 duven na.

Ma sinme nuwɔ taan pi nuwɔ
 pì tanla ma wɛ nuwɔ
 taanyaara ti ni fuun ti na.

¹¹ Na katogo jɔ, senreŋe yen na
 sɔɔlɔ na yinrigi wa ma
 yɔnɔbasenŋgele ke ni,
 senreŋe naa nɔnɔ yen wa ma
 ŋgayinne li nɔɔɔ.

Ma yaripɔɔ ti nuwɔ pì tanla paa
 Liban tara tire ti nuwɔ pi
 yen.

¹² Na jɔnlɔ sumboro, na katogo
 jɔ, ma yen paa nanŋɔ yen,
 ŋa pè jasa le wi na na
 kan,
 paa pulugo yen, ŋa pè jasa le ki
 na na kan,
 paa kɔlɔ yen, ŋa pòo yɔn ki sɔɔɔ
 na kan.

¹³ Ma yen paa girenadi tire kere
 tiyɔnɔ yen,

nda ti maa pire jende seni, ti pire
ti yen ma tanla;

jabi tire naa nari tire nuwo taan
woro yen wa ti ni.

¹⁴ Nari tire, naa safiran tire nuwo
taan woro yen wa ti ni,
naa gbagara kanngire, naa
sinamomu tire

konaa tire nda fuun pe ma tege
na wusuna nuwo taan wi
gbegele ti ni,

miiri tire naa alowesi* tire
konaa nuwo taanyaara nda fuun
ti nuwo pi tanla ma we ti
ni†.

¹⁵ Ma yen paa pulugo yen wa
nango kologo ki nawa,
paa logo yen, nga ki tonmo pi
yen na fuun,
mba pi yen na yinrigi fo wa
Liban tara yanwira ti na.

(Sumboro wi senyoro)

¹⁶ Yonlo parawa kamenge kee
tifelege, yiri maa gbɔn!
Yonlo parawa kalige kee tifelege,
ta gbɔn maa paan!

Ta gbɔn wa na nango kologo ki
ni,

jango mbege nuwo taan pi yirige
mboo jaraga!

Mboro wo na, na ndanlafa, pan
ma ye laga ma nango
kologo ki ni,
maga pire tanra ta co ma ka!

(Lefɔnɔ wi senyoro)

5¹ Mi yen na paan wa na nango
kologo ki ni, na jonlo
sumboro, na katogo jo.

Mi yaa na miiri* tipire ta co
konaa na nuwo taanyaara
sannda ta ni.

Mi yaa na senrege shashaga ki
ka naa ki tunwo pi ni;
mi yaa na duven wo naa na nono
wi wo.

(Wenne pe senyoro)

Na wenne, yaa nii yaa woo, yaa
ndanlawa kala li piin fo li
saa ye yege kanngi!

**Sumboro wi sila yeyongo
ki yenge fyaw**

(Sumboro wi senyoro)

² Mila pye na wonlo, een fo mi
sila wonlo mbe fegɛ.

Milan ndanlafa wi magala li
logo, wi yen na koro ki
gbɔn, ma yo fo:

(Lefɔnɔ wi senyoro)

«Koro ki yenge na kan, na jonlo
sumboro, na wonlonjo,
na jendetuwa tiyɔn, na jo nga wi
yen maa yee yon fili.

Fɔngɔ ki wo mala go ki yinngi,
yembine fɔngɔ ki wo mala
yinzire ti yinngi.»

† 4.13-14: Tire nda fuun ti mege ki yeri laga ki veriseye shyen mbele pe ni, pe mari tege
na nuwo taanyaara muwe gbegele ti ni.

(Sumboro wi senyoro)

³ Milan yaripɔɔ ti wɔ na yɛɛ na
makɔ,
naga yen ma, mi yaa ti le naa wi
le?

Milan tɔɔɔ ti jogo makɔ,
naga yen ma, mi yaa ti tɛge
fyɔngɔ* ni naa wi le?

⁴ Na ndanlaɔ wɔu kɛɛ ki le wa
kɔɔ wele li ni,
a na jatere wɔ si piri na na wi
kala na.

⁵ A mɔ si yiri mbe sa kɔɔ ki
yenge na ndanlaɔ wi kan;
ma si yala miiri sinme nuwɔ taan
pɔla pye na fuun na keyen
yi na,

miiri sinme nuwɔ taan pɔla
pye na yinrigi wa na
yombegɛle ke na
na sɔɔɔ kɔɔ ki sɔɔyaraga ki
yigisaga ki na.

⁶ A mɔ si kɔɔ ki yenge na
ndanlaɔ wi kan,
ɛɛn fɔ, a kɔ si yala wɔ pungo le
ma kari makɔ.

Mi sila na yɛɛ yɛge jɛn naa, wi
karaga ki kala na.

A mɔu lagaja ma saa te, mi suu
yan;
a mɔu yeri ma saa te, wii na yɔn
sogo.

⁷ Ca ki go sigefenne mbele pe
yen na ca ki mari, pɛ si
saa fili na ni;
a pɛ silan gbɔn fɔ mala weɛge.
Poro mbele pe yen ca ki mbogo
ki go sigefenne, a pɛ silan
langana li shɔ na yeri.

⁸ Zheruzalemu ca sumbonɔ, mi
yen na ye yenri ngbanga,
na ye kanla ndanlaɔ wi yan,
ye yaa yo meɛ wi kan san?
Yege yo wi kan fɔ wi ndanlawa
pɔlan tɛge yaɲa.

(Sumbonɔ pe senyoro)

⁹ E, mboro ɲa ma yen jɛɛle pe ni
fuun tiyɔn,
yingi ki yen ma ndanlaɔ wi
na ma saa we nambala
sanmbala pe na ma?
Yingi ki yen ma ndanlaɔ wi
na ma saa we nambala
sanmbala pe na ma,
fɔ a maa we yenri ngbanga ma?

(Sumboro wi senyoro)

¹⁰ Na ndanlaɔ wɔ yanlaga ma
yɔn, wi wire ti yen na
yengɛle.

Wi yɔngɔ woro ali nambala
waga kɛ (10 000) sɔɔwɔ.

¹¹ Wi go ki yen paa tɛ piiri yen,
wi yinzire ti yen milɔnli milɔnli
ma tɔnlɔndɔnlɔ na yɔɔ,
ti yen ma wɔ binriw paa
kaankaan sire yen.

¹² Wi yenmbigile ke yen ma yɔn
paa logɔ yɔn ketengɛle
yen,

ngɛle kɛ woli nɔnɔ ni ma filige,
ke cɛnlɔmɔ pi yen ma yɔn.

¹³ Wi kanngungolo ke yen paa
nanɔ kɔɔɔ laga ɲa ki
yen yan were nuwɔ taan
woro ni ki yen,
ɲa wusuna nuwɔ taan tipire
yen wa ki ni.

Wi yongbasengele ke yen ma
yɔn paa masho pɔlɔ
yarifyeenre yen,
ngele miiri sinme nuwɔ taan yen
na yinrigi wa ke ni.

¹⁴ Wi keyen yi yen paa te
kannjingele kee wogolo
yen,

ngele pɛ kenlegi kenlegi
kirizoliti* sinndelege
sɔnngbanga wogo ka ni.

Wi witige ki yen ma yɔn paa solo
nganla yen, na li yen ma
wɔlɔgɔ,

na pɛ safiri* sinndelege
sɔnngbanga wogo ka wo
li na mali fo.

¹⁵ Wi jegele ke yen ma yɔn
paa maribiri sinndeere
sɔnngbanga woro fire fire
ti yen,

nda pɛ yerege yerege tɛ piiri na.

Wi yege yanwa pi yen ma yɔn
paa Liban tara yanwira ti
yen,

wi tiyɔnwɔ pi yen paa sɛdiri* tige
yen, nga ki yɔngɔ woro
tire sannda ti sɔgɔwɔ.

¹⁶ Wi yɔn senre tɛ tanla,
wi lagapyew ki yen mala ndanla.
Pa na ndanlaɔ wi yen ma, pa na
wɔnlɔ wi yen ma,
yoro Zheruzalemu ca sumbonɔ
wele.

(Sumbonɔ pe senyoro)

6 ¹ Mboro nga ma yen jeele pe ni
fuun tiyɔnɔ,
ma ndanlaɔ wi kari se yeri?

Ma ndanlaɔ wi kari kee kikiin
na? Ki yo we kan wɔn
saga woo lagaja.

(Sumboro wi senyoro)

² Na ndanlaɔ wɛ kari wa wi
nangɔ kɔlɔgɔ ki ni,
wa laga nga tipire nuwɔ taan
woro ti yen;
jango mbe saa wi yaayoro
ngbelege ki kɔnri kila kaa
wa,
mbe masho pɔlɔ yarifyeenre ta
kɔn wa.

³ Mi yen na ndanlaɔ wi woo,
na ndanlaɔ fun wi yen na woo;
wi yen naa yaayoro ti kɔnri
tila kaa wa masho pɔlɔ
yarifyeenre ti sɔgɔwɔ.

Sumboro wi tiyɔnwɔ senre

(Lefɔnnɔ wi senyoro)

⁴ E, na wɔnlɔnɔ, ma yen ma yɔn
dɛ, paa Tiriza ca tiyɔngɔ
ki yen,
ma yen letiyɔn paa
Zheruzalemu ca ki
yen,

ma yen sunndo kɔngɔ ni paa
malingbɔnlɔ ngbelege
yen ki dirapoye pe ni.

⁵ Ma yege ki laga na na,
katugu ma welege ki mala jatere
wi piri na na.

Ma yinzire ti yen ma tɔnlɔndɔnlɔ
ma wɔ paa sikangbelege
yen,

nga ki yen na tinri ma yiri wa
Galaadi tara yanwira ti
na.

⁶ Ma ngangala kè filige paa
simbafiile ngbelege yen,
mbele pè yiri wa pe wolisaga na
paan;
pe pe ni fuun naa pe waan
yeenle,

wa kpɛ suu woo la.

⁷ Ma kanngungolo ke ni fuun
nungba nungba kè
yanlaga ma yon paa
girenadi* tige pige
walaga yen,

wa ma gbato wi nɔgo.

⁸ Wunlunana jeele pe mbe ya pye
nafa taanri,

wi cenfenne pè pye nafa tijere,
koonaa wi sumbonɔ pe yon kiga
ka ya mbe jen.

⁹ Een fɔ mi wo yeri, jele nungba
pe wi yen laga dunruya
wi ni,

wo wi yen na jendetuwa tiyɔɔn
we, na jɔ na wi yen maa
yɛɛ yon fili.

Wo nungba pe wi yen wi nɔ wi
yeri,

wi kala li yen ma gbɔgo wi nɔsee
wi yeri.

Sumbonɔ sanmbala pe kaa yan,
pe maa ki yuun wi wogo
na ma yo wi yen ferewe
na.

Wunlunana jeele poro naa wi
cenfenne pe ni pe kaa yan,
pe maa wi sɔnni.

¹⁰ Jele tiyɔɔn wiwiin wi yen na
paan wa yeen paa lalaaga
yon yen?

Wi yen ma yon paa yenge ki yen,
wi yen na yengele paa yonlo ki
yen;

wi yen sunndo kongo ni paa
malingbɔɔnlo ngbelege
yen ki dirapoye pe ni.

¹¹ Mi tigi wa nangɔ kɔlɔgo ki ni,
ko nga tire nda ti yen pire
seworo ti yen wa we,
mbe sa yaara ti finme pi wele
wa gbunlundege ki ni,
mbege wele na kaa pye ɛɛzen*
tiire ti yen na funnu,
mbege wele na kaa pye girenadi
tire ti yen na fyenwe.

¹² Mi woro na kala lo la jenni
naa, nayinme pi kala na,
ma mbe yo fɔ lere na yen na
malaga gbɔnwoto fee
megbɔgo fɔ ni†.

(Jeele naa sumbonɔ pe senyoro)

7 ¹ Songoro maa paan, songoro
maa paan, Sulamu ca
sumboro!

Songoro maa paan, songoro maa
paan, jango wɔɔn wele
jenge!

(Sumboro wi senyoro)

Yingi na ye sila Sulamu ca
sumboro wi wele jenge,

†6.12: Eburuye senre ti ni, ki verise na wi senre ti woro ma filige.

wo ŋa pòo fɔrɔŋ leelee
gbogolomɔ shyen
yɔrɔ ni we†?

(Lefɔnŋ wi senyoro)

²E, wunlunaŋa sumborombyɔ,
ma tɔrɔ tì yɔn wa ma
sawira ti ni de!

Ma senne li kɔn kiiri ma yɔn paa
yɔlɔŋ somu yen,
ŋa wi yen kapyɔ jenfɔ kɛɛ
tunŋgo.

³Ma fungbolo nɔŋo kì kɔn kiiri
ma yɔn paa wɔjenne yen,
na duven nuwɔ taan na kɔ wa li
ni;

ma fungbolo li yen paa bile* ŋa
wi yen ma gbogolo wi
yen,

ŋa masho pɔlɔ yarifyeenre yen
maa maga.

⁴Ma yinŋgele shyen ke yen
jɛgele jɛgele paa safuwe
piile shyen yen,
ke yen paa lufaa piile waanla
yen.

⁵Ma yɔlɔŋ ki yen kiiri ma tɔnlɔ
ma yɔn paa sanŋgazo yen,
ŋa pè kan solo ŋgangala ni.

Ma yenmbigile ke yen na yengele
paa ɛshibɔn ca tɔnmɔ
were ti yen,

wa ca ki yeyɔngbɔŋo ŋa pe yinri
Bati Arabimu ki tanla.

Ma numala li yen ma yɔn paa
Liban tara sanŋgazo wi
yen,

ŋa wi yen ma kan ma yege wa
wa Damasi ca ki yeri.

⁶Ma go ki yen caw ma yɔn ma
na paa Karimeli yanwiga
ki yen,

ma go ŋga kì ti ki njegele ke
yen ma yɔn paa kondoro
pariyeege yen.

Ma go njegele ke tiyɔnwɔ pi mbe
ya mbe wunlunaŋa wi
yigi mboo jan.

⁷E, ma yen ma yɔn de, ma kala
lilan ndanla jɛnge,
na ndanlaɔ, na lendanlawa.

⁸Ma tɔnlɔ faraw ma yɔn paa
sengendige yen,
ma yinŋgele ke yen paa
sengezhara yen.

⁹A mì sho fɔ mi yaa lugu wa
sengendige ki ni, mbe sa
ki shashara ti yigi.

Ki yen ma yala ma yinŋgele ke
pye lɛgeleɛ na yeri paa
ɛezen* shashaga yen.

Ki yen ma yala ma yɔn ki nuwɔ
pi pye pi tanla paa pɔmu
tige pire pende nuwɔ yen.

¹⁰Ma yɔn ki pye ki tanla paa
duven taan yen.

(Sumboro wi senyoro)

E, ki duven taan wi yen ma tɛge
na ndanlaɔ wo kan,

wi maa fuun wa we
yɔngbasenŋele ke na
fɔ we ma ka saa wɔnlɔ.

†7.1: Ŋga kì yo fɔ: *Wo ŋa pòo fɔrɔŋ leelee gbogolomɔ shyen yɔrɔ ni*, ki senre ti woro ma filige Eburuye senre ti ni.

**Nayinme mba pi ma pye wa,
na yaga ye yee ndanla**

(Sumboro wi senyoro)

¹¹ Mi yen na ndanlafo wi woo,
na la ki yen wi na fo jenge.

¹² Na ndanlafo, pan we kari wa
keere ti ni,
we yaa sa wonlo wa kere kapige
ka ni.

¹³ Pinliwe ni yirifaga na, we yaa
kari wa ezen keere ti ni
mbe sari wele na kaa pye ezen
tiire ti fun, na kaa pye ti
fyenwe ma pelagi;
na kaa pye girenadi tire ti
fyenwe.

Wa ki laga ki na, mi yaa ki naga
ma na fo ma yen mala
ndanla.

¹⁴ Yan were nda pe yinri
madiragori*† ti nuwo
taan pi yiri ma jaraga
lagapyew;
tige pire nda ti tanlandanla ti
cenle pyew ta yen le we
yeyongo ki na,
tige pire fonndo nda ti co to naa
lere ti ni.
Na ndanlafo, miri tege mboro
kan.

8 ¹ E, ndee ki pye ma yen na
nosepyo lenaŋa,
ŋa mi naa wo, we no yinne
nungba li wonri ma we
yee kan,

mi jen na yiri mboon fili wa
funwa na, mbe keyen wa
ma yologo,

lere kpe se jen naa na tifaga.

² Mi jen na kari ma ni, mbe sa ye
ma ni wa na no wi go,
ma jen nala naga ndanlawa kala
li ni.

Mi jen na duven taan kan ma
yeri maa wo,
mbanla girenadi tige pire tonmo
pa kan ma yeri.

³ Wi kamenge ko mbanla go ki
togo,

wi kalige ko mbaa na talitali.

⁴ Zheruzalemu ca sumbono, mi
yen na ye yenri ngbanga,
yaga kanla ndanlafo wi yirige,
yaga kaa yen mboo yirige
mbege ta wi faa ki jaa gben.

(Sumbono pe senyoro)

⁵ Ambo wi yen ki jele ŋa wi yen
na yinrigi wa gbinri* wi
ni na paan,
ma telege wi ndanlafo wi na?

**Ndanlawa pi yen fanŋga ni
paa kunwo pi yen**

(Sumboro wi senyoro)

Moo yen moo yirige wa pomu
tige ki nogo,
wa laga ŋga ma no wila ma
kugbo ki le,
wa laga ŋga wila ma se we.

†7.14: Leele paa pye naga jate ma yo yan were nda pe yinri madiragori ti pire ti ma ti jele wi ma pye sevo (Zhen 30.13-14).

⁶ Na kala li tege wa ma kotogo ki
na paa tegere yen,
na tege ma yee tanla paa tegere
tegeyaraga yen wa ma kee
ki na;

katugu ndanlawa pi yen fannga
ni paa kunwo pi yen,
yenjaga ki pe paa kuulo tara* ti
yen.

Ndanlawa pi kason ki yen paa
kason ngbanli yen,
paa yengele gbanlaga kason
gbogo yen ma yiri wa
Yawe Yengele li yeri.

⁷ Tonngbwo pi ni fuun pi se ya
mbe ndanlawa pi kason ki
figi,

gbaanla tonmo pi se ya mbe
ndanlawa pi ton.

Ali na lere wa ka wi go yarijende
ti ni fuun ti kan mbe yo
wi yaa ndanlawa pi lo,
wi se yaraga ko ka ta, kaawo
tifagawa.

*(Sumboro wi nsepiile nambala
pe senyoro)*

⁸ We jonlo sumboro wa yen wa,
wi fa yingele yiri gben.
Yingi we yaa ka pye mbe we
jonlo sumboro wi saga,
na paga kaa ki jaa mboo pori
pilige nga ni we?

⁹ Ndee ki pye we jonlo wi yen
paa malaga sigembogo*
yen,

we jen na warifuwe sanggazo
kan wa wi go na mbaa wi
go singi.

Ndee ki pye wi yen paa yeyongo
yen,
we jen naga ton mbege fere
sediri* tire papara papara
fannga woro ni.

(Sumboro wi senyoro)

¹⁰ Mi yen paa malaga sigembogo
yen,

een fo koni na yingele ke yen
paa sanggazoye yen.

Ki pye ma, mi wo na, mi yen
na ndanlawa wi yeri paa
yeyingele ki kanfo yen wi
yeri.

(Lefonho wi senyoro)

¹¹ Eezen* keere la pye Salomo
wi yeri wa Baali Hamo
laga ki na,

a wi siri telege kere welefenne
pele na paa ti wele.

Pe ni fuun nungba nungba
paa daga mbaa wi kaan
warifuwe pyo waga kele
ngele (1 000) ni wi tige
pire ti songo.

¹² Mi na ezen kere to yen laga
na yege sogwo.

Salomo, mboro mbaa kee ma
warifuwe pyo waga kele
(1 000) wi ni,

warifuwe pyo cenme shyenzhyen
(200) wo mbe pye kere
welefenne poro woo.

¹³ Mboro sumboro nga ma yen ma
cen wa nanggo kologo ki ni,

na pinleyeenle pèle nungbogolo
jan naga jaa mbɔɔn
magala li logo.
Ki yaga mbɔɔn magala li logo
san!

paa lufaa yen, nakoma paa
safuwe pyɔ yen,
ŋa wi yen na yeni na kanni wa
yanwira nda nuwɔ taan
tipire ti yen wa ti go na.

(Sumboro wi senyoro)

¹⁴Ta fee maa paan, na ndanlafɔ,